

Využití podpůrných materiálů ve výuce, kde byli přítomni žáci s OMJ, bylo poměrně hojně zastoupeno. Vizuální podporu (obrázky, schémata, modely, videa apod.) nebo přizpůsobení obsahu (např. zjednodušené a kratší texty, přizpůsobené pracovní listy apod.) využilo okolo tří čtvrtin škol. Překladové slovníky či on-line překladače však byly v hodinách zaznamenány pouze v 27,1 % škol.

V necelých třech čtvrtinách škol pedagogové využívali metody a didaktické postupy umožňující smysluplné zapojení žáků s OMJ do výuky. Aktivizační metody, které navazují na zkušenosti a vědomosti žáků, byly zaznamenány v 62,5 % škol. Přibližně v polovině škol měli učitelé připravenou alternativní aktivitu přizpůsobenou jazykovým možnostem žáka, což je výrazně vyšší podíl, než byl zjištěn v mateřských a středních školách. Individuální potřeby žáků by měly naplňovat i konkrétní úkoly, na kterých žáci pracují. Učitelé přizpůsobovali úkoly jazykovým možnostem žáka při zachování kognitivní přiměřenosti v necelých dvou třetinách škol. Úkoly sledovaly obsahový i jazykový cíl hodiny (tj. umožnily pochopit obsah i rozvinout potřebné jazykové dovednosti, jako jsou slovní zásoba nebo větné konstrukce) přibližně v polovině škol. V 81,3 % škol pedagogové promýšleli umístění žáka ve třídě pro usnadnění socializačních procesů i jeho zapojení do výuky. V necelých dvou třetinách škol byly zaznamenány aktivity a metody, jejichž cílem bylo posílení vazeb mezi žákem s odlišným mateřským jazykem a zbytkem třídy. V podobném podílu škol (62,5 %) bylo sledováno a pravidelně vyhodnocováno klima třídy a vztahy mezi spolužáky, případně přijata účinná opatření.

2.2.4 Komunikace mezi účastníky vzdělávacího procesu

ČŠI sledovala komunikaci mezi různými aktéry vzdělávacího procesu, a to komunikaci v rámci celé školy a spolupráci mezi učiteli, případně spolupráci napříč školami. Komunikace s rodiči byla nahlížena z pohledu učitelů a ředitele včetně nejčastějších způsobů vzájemné výměny informací mezi účastníky vzdělávání a využívání nového nástroje InspIS PORTÁL, který je jedním z produktů vytvořených v rámci projektu České školní inspekce NIQUES. Školy tak mají možnost bezplatně v tomto webovém prostředí publikovat základní informace o své vzdělávací nabídce. Velmi cennými jsou mj. údaje o jejich realizovaných školních vzdělávacích programech, zejména zákonní zástupci zde mohou najít informace o škole. V průběhu inspekční činnosti v základních školách se ČŠI dotazovala, zda škola s InspIS PORTÁLEM aktivně pracuje, používá-li jej tedy ke své prezentaci na veřejnosti. 62,2 % inspektovaných škol tento portál využívá. Důvody, proč školy v 37,8 % portál nevyužívají, jsou rozmanité (neznalost systému, časové důvody a další). Základní údaj, který o sobě školy v tomto prostředí uvádí, se týká zaměření školy. Nejvyšší podíl těchto škol deklaruje své zaměření na jazykové či přírodovědné vzdělávání, sportovní aktivity či informační a komunikační technologie. Častým jevem u takto profilovaných škol je i skutečnost, že se zaměřují na více oblastí zároveň.

V inspektovaných školách bylo zjištěno, že většina škol (odpovědi v 50,6 % „rozhodně ano“ a ve 45,5 % „spíše ano“) funguje podle jasných a sdílených pravidel umožňujících konstruktivní komunikaci všech aktérů (vedení, učitelé, žáci, rodiče). Vysoká byla také míra spolupráce učitelů (99,8 %), kteří uvedli, že navzájem aktivně spolupracují. Nejčastěji si vyměňují s kolegy informace o výsledcích jednotlivých žáků (94,7 % učitelů) a vyměňují si různé materiály k výuce (91,2 %). Tři čtvrtiny učitelů spolupracují s kolegy na projektech. Dvě pětiny učitelů se vzájemně hospitují a spolupracují s učiteli dalších škol. Učitelé účinně spolupracovali s učiteli jiných stupňů (přechod MŠ – ZŠ, ZŠ – SŠ, 1. a 2. stupeň) v 91,5 % škol.